Ars caenandi: novem canticis depicta / auctore, Carolo Delapryme ...

Contributors

De La Pryme, Charles, 1815-1899. Royal College of Physicians of London

Publication/Creation

London: Golbourn, William Joseph, 1868.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/vyhe2e5m

Provider

Royal College of Physicians

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by Royal College of Physicians, London. The original may be consulted at Royal College of Physicians, London. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

ARS CÆNANDI.

09 000

~100cc

AUCTORE,
CAROLO DELAPRYME, M.A.

EDITIO SECUNDA.

Mondini:

EXCUDEBAT W. J. GOLBOURN, PRINCES STREET, COVENTRY STREET.

MDCCCLXVIII.

From The author

Ars Canandi,

NOVEM CANTICIS DEPICTA.

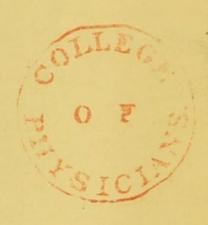
AUCTORE,

CAROLO DELAPRYME, M.A.,

SS. TRINITATIS COLLEGII CANTABRIGIÆ, H. S. TEMPLI INTERIORIS ADVOCATO.

EDITIO SECUNDA.

(Nulli Secunda.)

Mondini:

EXCUDEBAT W. J. GOLBOURN, PRINCES STREET, COVENTRY STREET.

MDCCCLXVIII.

CLASS 6 HY 8 ACCT 23516

SERENISSIMÆ FILIÆ

GULIELMI PACIFICI THACKERAY,

(Vanitatis Vanitatum Pictoris)

HAS NUGAS CANORAS

(Eheu quam vanas)

CONSANGUINEUS D.D.D.

CAROLUS DELAPRYME.

TABELLA.

I.—PRINCIPIA.

II.—DESIDERANDA.

III.—PROPRIA QUÆ MARIBUS.

IV.—DE RE ORNITHOLOGICA ENEA INTEPOENTA.

V.—FORTITER IN RE.

VI.—SUAVITER IN MODO.

VII.—OVATIO.

VIII.-MERITUM.

IX.—LIQUIDATIO.

N.B.—In hoc Carmine omnia vocabula, præter Cibaria Potoria et Technica, Poetarum optimæ ætatis auctoritate fruuntur.

TABELLA POETICA.

Ars bene Cænandi, depicta Poemate parvo,

Partibus una *Novem* Musula rite præest.

Principium monstrare bonum pars *Prima* laborat, Et Desiderium dulce *Secunda* docet.

Propria quæ Maribus describere *Tertia* gaudet, *Quarta* Ornithologis grande ministrat opus.

Quinta vices Carnis designat Fortiter in Re,
Suaviter inque modo Dulcia Sexta notat.

Septima de rebus variis fit Ovatio opima,

Octava et Meritum, Nonaque Vina canit.

- 2.-Horat, Epist. i. 17. 35. Principibus placuisse viris non ultima laus est.
- 5.—Anglicè Reform Club, cujus Culinæ Majestas celeberrima est, et Sceptrum ejus Gastronomicum Soyerus tradidit Francatello.
- 16 .- Judicium Paridis. Virg. Æn. i. 31.
- 17.—Trinity College, Cambridge. Trinitas, i.e., Triunitas, primam habet longam.
 In re Gastronomicâ sub Rege Hudsono, cæteris in orbe Collegiis dulcissimè prælucet.
- 19 .- The Inner Temple, ubi Coquus Minister Interioris est.
- 26 .- Novem Sartores Homini. Nonne Primus Homo fuisse Sartor videtur?

ERRATUM.

18 .- For iness read inesse.

I.—PRINCIPIA.

Principium Cænæ Primo sit Principe dignum, Principibus laus est prima placere viris.

Cænaque digna simul sit Scenâ, Scenaque Cænâ, Cænâque et Scenâ digna Culina suâ.

Digna Reformatæ sit Majestate Culinæ, Et lautis epulis quas Epicurus amat.

Dignaque sit nostro Soyero, Rege Coquorum, Qui Francatello tradidit omne decus.

Dignaque marmoreis aulis, quas publica virtus Vividus et Patriæ condere suasit amor.

Sit quoque Regali Doctrinæ digna Coronâ, Et simul ingenuæ grande sit artis opus.

Digna Poetarum cætu quos nutrit Olympus,
Dignaque Musarum Cælicolumque Choro.

Dignaque sit *Priami* famâ, quam *Gallia* laudat, "*Judicium Paridis*" dum *Paris* ipsa colit.

Digna sit Æde sacrâ nomen jactante *Triunum*, Cui non Hexametro carmine iness datur.

Dignaque sit *Templi* simul *Interioris* honore, *Interiora* sibi nam loca Cæna petit.

Dignaque sit Laribus, sit digna Penatibus æque, Dignaque Gastronomis quos Academus alit.

Sit tamen ille procul qui dicere gaudet et audet,
"Nonne Deus victum dat, Satanusque Coquum."

Quot Musæ Vati totidem, si credere fas sit, Sartores homini sunt, hominesque Coquo.

-

- 1.—Horat. Od. i. 24. 1. "Quis Desiderio sit pudor aut modus." Consule Desiderium Erasmum, qui de omnibus rebus (et quibusdam aliis) scripsit.
- 4.-Horat. A.P. 78.
- 9.—In Statutis cujusdam Collegii de discipulis dicitur, "Bene vestiti, bene nutriti, mediocriter docti."
- 17.—Umbra, conviva non invitatus. Horat. Epist. i. 5. 28.
- 23.-Horat. A.P. 323. "Graiis dedit ore rotundo Musa loqui."
- 25.—" Benedictus Benedicat," et "Benedicto Benedicatur" sunt verba Benedictionis quæ in nostris Academiis adhuc supersunt.

II.—DESIDERANDA.

Quis *Desiderio* pudor aut modus esse videtur, Sat *Desiderius* noster Erasmus ait.

Quis Convivarum numerus solet optimus esse, Ni fallor lis sub judice semper erit.

Dum major numero Sapientum debet haberi, Musarum numero vix minor esse velit.

Cuique eadem sedes nullo discrimine detur, Gaudeat hospes enim proximus esse pari.

Sint bene vestiti, docti bene in arte Coquendi, Et bene nutritos hæc bona Cæna probet.

Utque fluat sermo feliciter "ore rotundo,"

De more Arthuri, mensa rotunda placet.

Adsit aprica dies, octavam circiter horam,
Aptior omnino Vesper amænus erit.

Solis ad occasum, sanum prope tempus edendi, Præcipue stomachus fit memor ipse sui.

Sit locus *Umbrarum* procul à regione sinistrâ, In dapibus nullum vindicet *Umbra* locum.

Sit benesuada Fames, rationis obediat ori, Sit nisi jejunus non bonus hospes erit.

Sit benesuada Sitis, suadelâ suavior omni, Debet enim saltem par Sitis esse Fami.

Est ope semper opus. Mare Tellus Ignis et Aer, Cuncta Elementa simul sic Alimenta parent.

Gratia reddatur, verbis contenta duobus, Responsumque unâ voce feratur, Amen.

-

- 1.—" Maribus" à Mas et à Mare derivari potest, et proprié ergo " in usum Delphini" adhibeatur.
- 3.-Lucretius ii. 1. "Suave mari magno turbantibus æquora ventis," &c.
- 9 .- Anglice Whitebait, non Gallice Blanc-mange.
- 11.—Piscis Tributarius Sancti Petri, Anglicè John Dory, corruptio Italici Janitore, non Gallici Jaune-dorée, ut quidam Lexicographi male dixerunt.
- 13.—Anglicè Shrimp, Lamprey, Horat. Sat. ii. 8. 42. Sic occidit noster Henricus I. Gallicè Poison de Poisson.
- 15 Anglice Star Fish.
- 17 .- Anglice Lobster.
- 19.—Crabbe, Poetarum de re Domesticâ facile princeps. Horat. Od. iv. 9. 28. Carent quia vate sacro.
- 21.—Jus Anglice Soup, ut Horat. Sat. ii. 8. 69. unde derivatur "Juice" "Summum Jus, Summa Injuria," proverbium celeberrimum est.

III.—PROPRIA QUÆ MARIBUS.

- " Propria quæ Maribus" tribuantur, ne quis " in usum " Delphini" solum facta fuisse putet.
- "Suave mari magno" pisces spectare natantes, Suavius in mensâ cernere semper erit.
- Ter fluitare tamen proles Neptunia debet, Flumine, dein Succo, deinde natare Mero.
- Imprimis ori rectum dent Ostrea gustum,

 Mandere quæ fusco non sine pane decet.
- His bene depositis, numeros *Alba Esca* ministret, Neptuni Lacrymas quos Patris esse reor.
- Piscis et accedat, cui cara Pecunia habetur, Et nomen sanctus *Janitor* ipse dedit.
- Sitque inter Squillas Muræna, carensque veneno, Heu Regi mortem quod sine lege tulit.
- Quæ placet Astronomis, Citreo sed non sine succo, In lucem radios Stella Marina ferat.
- Unguibus elatis sese Astacus erigat altè, Quem nimius cogit rite rubere calor.
- Quique sacro non vate caret sit proximus illi, Molliter et recubet Cancer in arce suâ.
- Jus etenim semper non sine Jure datur.
- Jus Testudineum detur de more Batavo, Cui merito viridis suppeditetur adeps.
- Hoc est Jus primum, nulli de Jure secundum, Unica Lex unum Jus satis esse probat.

5.-Virg. Æn. iii. 241-iii. 262-xii. 876.

11.—Juvenal vi. 165. "Rara avis in terris nigroque simillima Cygno." Dodo est "rara avis," quâ Phænix rarior sed non melior est.

15 .- Anglice Woodcock.

16.—Anglicè Jerusalem Artichoke, corruptio Italici Girasole, Anglicè Turnsol (Sun-flower).

17.—Anglicè Bird of Paradise, Avium Cælestissima et epulis Trojanis dignissima.

19 .- Anglice Quails.

23.-Anglice Duck, Gallice Canard.

25.—Gallice Pâté de foie gras.

IV.—DE RE ORNITHOLOGICA EHEA HTEPOENTA.

Nonne Ornithologis ἐπεα πτεροεντα placebunt,

Alatis verbis nonne loquuntur Aves.

Spiritus ut vivax melius tollatur in altum, Plurima ab aëriâ sede feratur avis.

" Obscenæ Voluceres" Cænæ prohibentur adesse, Quod pudor ingenuus non dubitare sinit.

Harmoniam stomacho Philomelæ lingua reducat, Quâ quasi dulcedo gutturis omnis inest.

Sint etiam niveo Cygni de pectore ofellæ, Queis condimentum forte Tomata dabit.

" Rara avis" accedat, nulloque simillima Cygno, Et tenerum Dodo præstet amica sinum.

Finibus Eutopiæ Phœnix volitare videtur, Qui fieri Cænæ summa corona queat.

Alaque sit *Galli de sylvâ* nomen habentis, Cui det Flos Solis Pyramidalis opem.

Dignetur *Paradisus Avem* donare venustam,

Cui leve Pavonum dent cerebella decus.

Sintque Coturnices, *Quales* cecinere Poetæ, Queis levis Asparagus det geniale caput.

Corda Columbarum furno calefacta sequantur, Deliciæ teneræ quas amat ipsa Venus.

Ductilis adsit avis, caris dilecta puellis, Cujus ope infami garrula fama volat.

Deinde jecur tumidum quod præbuit *Anser* obesus, Unde *suam* carnem sæpius hospes edit.

- 2.-Italice Agro-dolce.
- 4 .- Quasi sit Gallice Tête-à-Tête.
- 5 .- Gallice Pièce de Résistance.
- 6.-Anglice Currant Jelly, Currant. i.e. Prunum Corinthiacum.
- 7.—Anglicè Sir-loin, Ordine Equestri dignatus à Jacobo I. Factus est Eques, non Equus, ne triumpharent Hippophagi.
- 9 .- Anglice Saddle of Mutton, et Brussells Sprouts.
- 11.-Hippophagi, genus Caballinum et Cannibalinum.
- 15.—Lucretius iv. 1126. "Medio de fonte Leporum Surgit amari aliquid quod in ipsis floribus angat." Ne Puellæ putent Amari esse infinitivum amænissimi verbi Amo, nec Pueri suspicentur ad Bassi Cerevisiam referri.
- 16 .- Anglice Jugged Hare.
- 17 .- Anglice Buffalo. Tuber in singulari significat Hump, in plurali Truffles.
- 21.—Tomacula, Anglicè Sausages, Cantabrigiæ inventa esse reor, ubi, et raro alibi, sunt verè Porcina.
- 23 .- Gallice Pommes de terre à la Maitre d'Hotel.
- 25.—Anglicè Sudden Death, nomen alterum Fungi. Functus, Fungus, et Funus sunt similia et fortasse consanguinea, et Boletus à Bono Leto derivari possit.

V.-FORTITER IN RE.

Ornatum cristis Gallorum sit Caput Apri,

Quo bene concocto dulcis amaror inest.

Cui Caput accedat Vitulinum, cumque Cerebro, Ut sciat huic hospes par caput esse suum.

Magna Resistendi pars adsit, Coxa Ferinæ, Cumque Corinthiaco constet edenda Gelu.

Sitque Bovis lumbus, cui vox popularis honorem Nocturni tituli Rege favente dedit.

Deinde apponantur Segmenta Sedilis Ovini, Queis Bruxellensis Brassica rite coit.

Sit nihil Hippophagis nisi frusta Sedilis Equini, Nonne Asino bipedi fit cibus æquus Equus.

Hippophagi pereant, Crocodili lacryma ploret

Quos Asinina fides mandere mandat Equum.

Ne quid deficiat " medio de fonte *Leporum*," De testâ *Leporum* rite sit assa caro.

Bubalus et præstet montani *Tuberis* usum, *Tuberaque* auxilium dent generosa suum.

Cruraque Ranarum quas Prata sine arte tulerunt, Et Cæpæ debet succus adesse comes.

Sint quoque de vero confecta Tomacula porco, Qualia Granta facit, Mater et Alma vorat.

Pomaque sint terræ sartagine frixa, Magister Hospitii nomen queis dedit ipse suum.

Et ne quis trepidet subiti formidine leti, Boleti læti dent sine morte cibum.

- 3 .- Anglice Master of the Rolls, et Sweet Bread.
- 8.—Anglice Tipsy Cake. Horat. Epist. i. 5. 16. "Quid non Ebrietas designat?"
- 9.-Gallicè Méringue, à prælio Marengovio vocata.
- 11.-Horat. Od. iv. 9. 28. "Vultus nimium lubricus aspici."
- 12.—Gallice Souffle. Rore Maris, Anglice Rose-mary, i.e., Ros Marinus, non Rosa Mariæ, ut puellæ credunt.
- 13 .- Anglicè Cheesecake, quo Caseus non inesse solet.
- 16 .- Anglice Pine Apple Cream.
- 17 .- Gallice Blanc-mange, non Anglice White Bait.
- 20 .- Anglice Whipped Cream (Almond).
- 21.—Anglice Triffe, cujus plusquam satis hic lector se habere fateatur. "Vive la Bagatelle." Horat. A. P. 452. "Hæ nugæ seria ducent In mala."
- 23 .- Anglice Pancake. Nonne Malum Nomen Malum Omen.

VI.—SUAVITER IN MODO.

Suavia succedant irritamenta bonorum, Qualia fœmineus gustus amare solet.

Pancrea sit magno Rotulorum digna Magistro, Cui Suavis Panis creditur esse sacer.

Osque Medulliferum thesauros spargat opertos, Qui calidum tosto pane cubile parent.

Ut bene servetur Stomachi Concordia Discors, Sint eheu *nimio* liba soluta *mero*.

Adsit ab Italico quæ Marte placenta vocatur, Quæ bellum *placet* bella *placenta placet*.

Et vultus nimium dum lubricus esse videtur, Sint Sufflata novo crustula Rore Maris.

Sitque teres popanum, cui nomen Caseus addit, Materiamque simul non retinere sinit.

Et bene compressus Flos Lactis, Imaginis instar, Cui Nux contribuat Pinea dulce decus.

Lac quoque concretum, titulum cui dat color album,

Lævius et levius quo nihil esse potest.

Ros sit Amygdaleus, dulcedine dulcior omni, Cui *manus immanis* verbera mille dedit.

Sint Nugæ quales non in mala seria ducunt, Musula nam Nugas edit editque meas.

Deinde ἀπο των Μακαρων quod habet Macaronica Musa, Unde Poetarum creditur esse cibus.

Pancalon accedat, ne sit male nomen et omen,
Παν καλον omne bonum, Παν κακον omne malum.

- 1.- "Ab ovo ad malum" proverbium significans ab initio ad finem. Horat. Sat. i. 3. 6.
- 3 .- Ovatio ab Ove (immolata), Virgil. " Sic Vos Non Vobis Vellera Fertis Oves.
- 5 .- Anglice Plovers' Eggs.
- 7 .- Anglice Sweet Omelette.
- 11.-Virg. Ecl. i. 35. "Ingratæ premeretur Caseus urbi."
- 12.—Schola Salernitana dicit, " Caseus est nequam quia digerit omnia sequam."
- 13.-Anglicè Parmesan, à Parmû verbo Militari.
- 16 .- Gallice Neuchâtel.
- 17.—Anglice Celery, Beet-root, Salad.
- 18 .- Anglice Biscuit.
- 19.—M. T. Bass, M.P. in cujus Cerevisiâ inest vera Cereris Vis, et cujus famam Ultima Thule non nescit.
- 21.—Anglicè Soyer's Nectar, Seltzer Water, Soda Water, quæ duo posteriora bene juncta valde laudanda sunt.
- 25.—In conviviis Publicis "Non Nobis" plerumque cantari solet, sine quo. Stomachus Stomachatur, et Digestio non bene se agere dignatur.

VII.—OVATIO.

Nonne coronat opus finis. Sic itur "ab Ovo "Ad Malum," finem non (mihi crede) malum.

Non ab Ove, ut quondam, ducatur Ovatio ab Ovo, Sic vos non vobis verba refertis Oves.

Ovaque succedant Pluvialia, Ovatio opima,

Deposita in musco, qui quasi nidus erit.

Intrita *Ovorum* tamen optima *Ovatio* habenda est, Qua bene *Fragorum fragrat* amænus odor.

Illaque ni fallor Victoria summa Culinæ, Ille Triumphorum maximus esse solet.

Adsit et ingratæ quod rus premit urbis in usum, Et præter sese digerit omne bonum.

Qui capit à Parmâ vires ne sit nimis acer, Ne "Casus Belli" Caseus esse queat.

Mollior et melior tamen est qui trans mare fertur, Castellique Novi nobile nomen habet.

Cum *Celeri* coeat Betæ Radice Salatum,

Paneque bis cocto stet *Caviare* recens.

Sit quoque Vis Cereris (Cerevisia rite vocata), Quæ titulum Bassi Burtoniensis habet.

Scintillans tumeat Soyeri Nectaris haustus, Et sit Selzeriæ *Soda sodalis* aquæ.

Cætera prætereant, nec refert plura referre, Ne Carnem Carmen lasset inane meum.

Gratia cantetur, "Non Nobis Gloria Detur,"
Unanimâ resonet Gloria voce chori.

1.—" Palmam qui meruit ferat," proverbium celeberrimum. Ut à Merendo Merenda,

Anglicè Luncheon, sic Meritum Anglicè Dessert, et Palma in Desertis crescit,

et Palmæ fructus Dactylus vocatur, Anglicè Date, secundum Chronologicos.

Hoc carmen omnibus aliis magis Dactyliferum est.

11.-Gallice Eau de Cologne.

18.-Horat. A.P. 92.

VIII.-MERITUM.

Quæ meruit bene Cæna ferat dignissima Palmam, Nam *Merito* Palmæ fructus ubique *Datur*.

Daclylus ut Palmæ decus his quoque versibus addat, Suavis in ore sapor, dulcis in aure sonus.

Promere delicias Oriens videatur abunde, Et varias fruges, omnigenasque nuces.

Afferat illecebras dives Pomona supremas,

Et quodcunque placet Flora beata paret.

Floribus in mediis arrideat Hortulus infans, Quo facile ingenium luxuriare queat.

Fons quoque sit laticis, quem pulchra Colonia gaudet Ad Rheni ripas fundere more suo.

Nec Glacies desit quæ gaudia frigoris addat, Ne subitus pleno surgat in ore calor.

Non quantum sed quale decet, sententia detur, Sitque nihil nimium, sit satis omne bonum.

Unica servetur series et lucidus ordo,

Et proprium teneant singula quæque locum.

Non oblivisci munus geniale Palati,

Ventris et officium vix meminisse decet.

Mellea verba fluant, nullum quibus insit acetum, Spargat quisque Sales ut Coquus ipse Salem.

Præcipites sine lege jocos effundere oportet, Cuique *Comes Comis Comus* adesse velit.

Utque sit eloquium Musis et Apolline dignum, Adjiciat vocum Musica dulce melos.

- 1.-Liquidatio non de re Nummariâ sed Vinariâ hic usurpatur.
- 2 .- Aliter, " In Vino Veritas."
- 5 .- Anglice "The Health of the Ladies," consuetudo saluberrima. Martial. i. 72.
- 7.—Anglicè Champagne, quasi Sham-Pain, vinum falsissimum cujus plus in Londino potatur quam tota Gallia profert.
- 12 .- Anglice Madeira. Tibull. ii. 1. 29.
- 13.—Anglicè Sherry, Hispanicè Xeres. Siccus est Græcè Ξηρος (Dry Sherry). Gades hodie Cadiz, fortasse à Cadis (vini).
- 17.—Carus est Lucretii cognomen, ut Tranquillus Suetonii. Lucretius vi. 937.

 "Commemorare quod in primo quoque carmine Claret."
- 20.-Horat. Sat. i. 6. 1. " Hoc erat in votis."
- 22.-Horat. Od. i. 12. 3. "Fortiter occupa Portum."
- 26.—Anglicè "Punch," quod [in alterâ significatione] corruptum est à Polichinel.
 Consule ejus Editorem (Notâ Citreâ notum) in Vico Classis (Anglicè Fleet Street) No. 85.

IX.—LIQUIDATIO.

Scilicet est Cænæ sine Baccho nulla voluptas, Inque Liquore bono cuncta Liquere Liquet.

Omnis honor *Baccho* detur, nullusque *Tobacco*, Lumine cui Fumus carior esse solet.

Proderit et liquidos meminisse Salutis honores, Estque Puellarum rite bibenda Salus.

Copia fundatur *Falsi* (sine fraude) *Doloris*, Qui procul à *Vero* corda *Dolore* tenet.

Quæ Curas abigat ne Curasovia desit,

Potio enim Potior, faustus et haustus erit.

Insula dives opum jucundam præbeat undam, Quæ cerebrum siccum sæpe Madere facit.

Artis et Hesperiæ tribuant miracula Gades, Quâ laticem *siccum* nobilis uva parit.

Ferveat et Vinum Divinum, "Lacryma Christi," Quæ bene fungatur Relligione loci.

Sit quoque quod Carus vates Decantat amicis, Et cujus "Claret" fama colore suo.

Germanumque merum quod laudat Horatius ardens, "Hoc erat in votis," ut quoque semper erit.

Fortius at vinum qui vult sibi, teste Poetâ, Occupat et *Portum* fortiter, ille sapit.

Denique cum parvas jam Nox labatur in horas, Ad Somni Templum Buccina quemque vocet.

Haud Mora. Libentur tum pocula plena libenter

Nomine quæ gaudent, Polichinelle, tuo. [244.]

the state of the s

